

afaceri, în vederea atingerii obiectivelor programului în acest domeniu și de a contribui la o mai bună programare în domeniul dezvoltării regionale pentru perioada post-2013.

5. **Obiectivele specifice** ale evaluării sunt următoarele:

- Realizarea unei analize a eficacității implementării priorităților POR destinate dezvoltării mediului de afaceri regional, în scopul atingerii obiectivelor specifice;
- Accelerarea implementării proiectelor finanțate prin POR în domeniile care au drept obiectiv crearea de noi locuri de muncă;
- Identificarea și analizarea unor proiecte de succes pentru a fi prezentate ca exemple de bună practică;
- Formularea unor recomandări pentru facilitarea absorbției fondurilor și realizarea obiectivelor specifice domeniului evaluat, precum și pentru o mai bună programare în perioada post-2013.

Pentru îndeplinirea obiectivelor specifice ale proiectului, Caietul de Sarcini al acestuia conține trei întrebări principale de evaluare, care la rândul lor sunt detaliate în teme și sub-teme de analiză (a se vedea Anexa 1), și anume:

- **Întrebarea 1:** În ce măsură este influențată eficacitatea implementării proiectelor din cadrul AP /DMI analizate, de procedurile și ghidurile aplicabile domeniului evaluat?
- **Întrebarea 2:** Care sunt factorii care au influențat performanța beneficiarilor în pregătirea și implementarea proiectelor din cadrul AP /DMI analizate?
- **Întrebarea 3:** Identificarea și analiza unor studii de caz.

6. Rezultatul final al activităților proiectului constă într-un **Raport de Evaluare**, însoțit de un Plan de Acțiune privind implementarea recomandărilor evaluării. Conform calendarului de implementare a activităților, raportul de evaluare va fi elaborat în trei etape, astfel:

- Raport de Evaluare - versiune parțială de lucru, prezentat în luna a patra a proiectului;
- Raport de Evaluare - versiune completă de lucru, prezentat în luna a cincea a proiectului;
- Raport de Evaluare - versiune finală, prezentat în luna a șasea (și ultima) a proiectului.

Finalizarea raportului de evaluare s-a realizat prin consultarea factorilor interesați asupra diferitelor versiuni ale raportului și prin incorporarea comentariilor acestora în raport, după caz². Varianta finală a raportului de evaluare reprezintă opinia independentă a evaluatorilor.

1.3 Metodologia de evaluare

7. Metodologia de evaluare a fost utilizată conform propunerii prezentate în cadrul Raportului Preliminar al proiectului. Proiectul de evaluare a fost organizat în trei etape:

- **Etapa preliminară** de analiză la nivel central, în perioada 28.09.2010 - 28.10.2010. Această etapă a implicat primirea de la AM POR și analizarea documentelor relevante și a informațiilor cantitative și calitative privind prioritățile POR vizate. Evaluatorii au desfășurat interviuri cu responsabili din cadrul AM POR, din cadrul Organismelor Intermediare (OI) POR, precum și cu alți factori implicați în implementarea programului, în vederea unei mai bune definiții și a unei mai bune planificări a activităților proiectului.
- **Etapa de analiză** la nivel central și regional și de **elaborare a versiunii parțiale a raportului** de evaluare, în perioada 01.11.2010 - 02.02.2011. Au fost organizate vizite de lucru în toate cele opt regiuni de dezvoltare, care au cuprins interviuri semi-structurate cu reprezentanții tuturor OI POR, beneficiari (cu contracte de finanțare semnate), consultanți, evaluatori

² Factorii consultați sunt în principal membrii Comitetului de Coordonare a Proiectului (CCP), format din reprezentanți AM POR, OI POR, ai Direcției Generale Plăți Programe (DGPP) din cadrul MDRT și ai Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale (ACIS)

independenți, coordonatorii Polilor de Creștere, reprezentanți ai unor bănci comerciale. Au fost elaborate și transmise chestionare pentru a colecta informații de la beneficiari, pentru fiecare DMI analizat³. Au fost organizate șapte ateliere de lucru cu beneficiarii de finanțare din cadrul DMI 4.3, în toate regiunile, cu excepția regiunii Sud Vest;

- **Etapa finală** a proiectului, desfășurată în perioada 03.02.2011 - 28.03.2011, dedicată elaborării versiunii finale a raportului de evaluare.

8. Dificultățile întâmpinate în aplicarea metodologiei de evaluare au constat în principal în primirea unui număr foarte redus de răspunsuri la chestionarele trimise beneficiarilor și aplicanților și în nivelul sub așteptări de participare a beneficiarilor la atelierele de lucru organizate în cadrul proiectului. În ceea ce privește atelierele de lucru, o limitare obiectivă, nesesizată în cadrul Raportului Preliminar, a constat în imposibilitatea acoperirii echilibrate cu ateliere de lucru regionale a tuturor DMI analizate, datorită existenței unui număr limitat, în majoritatea regiunilor, de contracte de finanțare semnate, cu excepția DMI 4.3. Evaluatorii au considerat inoportună invitarea la atelierele de lucru a unor beneficiari potențiali, chiar dacă procesul de contractare se află în multe cazuri în stadiu avansat.

9. În privința răspunsurilor primite la chestionare, considerăm că acestea sunt relevante numai pentru DMI 4.3. În acest caz, în combinație cu atelierele de lucru, chiar în condițiile unei participări limitate, dar și în combinație cu interviurile cu numeroși consultanți și evaluatori independenți, chestionarele au contribuit semnificativ la fundamentarea analizelor realizate. În ceea ce privește DMI 4.1 și DMI 5.2, considerăm că am reușit sintetizarea unor informații relevante prin realizarea unui număr semnificativ de interviuri, care s-au dovedit extrem de informative.

1.4 Formatul Raportului de Evaluare

10. Raportul de evaluare a fost astfel structurat pentru a răspunde direct întrebărilor de evaluare din Caietul de Sarcini. Raportul cuprinde un capitol de introducere, un capitol destinat prezentării contextului programului (și în mod special contextului acelor domenii de activitate sprijinite prin intermediul priorităților POR destinate mediului de afaceri), urmate de capitole dedicate fiecăreia dintre cele trei întrebări de evaluare și de un capitol distinct dedicat recomandărilor.

11. Fiecare capitol dedicat întrebărilor de evaluare urmărește ordinea firească a ariilor de examinare stabilite în Caietul de Sarcini, cu temele și sub-temele acestora. Capitolele dedicate întrebărilor de evaluare 1 și 2 conțin fiecare câte un sub-capitol cu concluzii pentru întrebările de evaluare respective. Un capitol distinct dedicat prezentării sintetice a principalilor factori interni și externi care influențează implementarea programului, conform solicitării Caietului de Sarcini, completează secțiunile de concluzii ale raportului de evaluare. Recomandările sunt asamblate într-un capitol distinct al raportului. Concluziile, în formă sintetică, și recomandările evaluării sunt, de asemenea, asamblate într-un Tabel cu concluzii și recomandări, care însoțește Rezumatul raportului de evaluare, document de sine stătător, destinat factorilor de decizie cu atribuții în cadrul programului.

³ Chestionarul a fost aplicat la 2.282 beneficiari sau potențiali beneficiari, care reprezintă toți beneficiarii care au depus cereri de finanțare pe DMI 4.1, 4.2, și 5.2 (la data de 31 octombrie 2010) și un eșantion reprezentativ, de peste 40%, pentru DMI 4.3. Chestionarele au fost transmise în format electronic, utilizând un software specializat.